

II Klinika Chirurgii Ogólnej i Gastroenterologicznej Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku

Strona główna

VI Podlaskie Dni Chirurgiczne

Program VI PDCh

Sponsorzy VI PDCh

Informacje dla studentów

Pracownicy

Studenckie Koło Naukowe

Historia kliniki

Uniwersytet Medyczny w Białymstoku

Ul. M. Skłodowskiej-Curie 24A
15-276 Białystok

Chcesz być informowany na bieżąco
o aktualnościach lub wydarzeniach?
Dopisz się do newslettera!

- wpisz swój e-mail -

Historia kliniki

Historia kliniki

Leńskiego Uniwersytetu Warszawskiego, uczeń prof. Tadeusza Butkiewicza. Ówczesną kadre Kliniki tworzyli białostoccy chirurdzy:

dr med. Władysław Giedroń- Juraha
dr. Adam Dowgird
dr Józef Zalewski
dr Eugeniusz Bernacki
dr Michał Sidorczuk
dr Teresa Masłowska
dr Sabina Malewska
dr Piotr Podsiady
dr Józef Sidorowicz

Od początku istnienia pomimo szczupłej bazy lokalowej Klinika rozpoczęła działalność dydaktyczną dla studentów medycyny specjalizując się w operacyjnym leczeniu schorzeń jamy brzusznej i chirurgii urazowej.

Na przełomie stycznia i lutego 1963 roku II Klinika uzyskała nową bazę lokalową w Państwowym Szpitalu Klinicznym, oddanym do użytku w grudniu 1962. Zajmowała wówczas pomieszczenia na V piętrze: odinek "A" - o profilu chirurgii jamy brzusznej (32 łóżka), odinek "B" - o profilu urologicznym i torakochirurgicznym (32 łóżka) oraz na III piętrze: odinek "C" - o profilu chirurgii urazowej, ortopedycznej i szczeniowej (32 łóżka). W pierwszych latach hospitalizowano rocznie od 1500 do 1700 chorych, z których większość była leczona operacyjnie. Głównym profilem naukowym kliniki była chirurgia dróg żółciowych, wątroby i trzustki. Profesor Tadeusz Jankowski, wybitny chirurg i naukowiec, był wówczas jednym z twórców polskiej szkoły chirurgii jamy brzusznej, współautorem podręczników z tej dziedziny. Pracę w Klinice w tym czasie rozpoczęli poza wymienionymi uprzednio następujący asystenci:

dr Adam Mroczek
dr Ludwik Ostrowski
dr Wacław Karkoszka
dr Henryk Dadan
dr Andrzej Klepacki
dr Bohdan Kozłowski
dr Anatol Nazarkiewicz
dr Kazimierz Karaszewski
dr Henryk Młsza
dr Andrzej Madejski
dr Andrzej Har
dr Michał Grygoruk
dr Krystian Nietresta
dr Ikena Kicińska
dr Lidia Malinowska
dr M. Świrnikowska - Tyszkiewicz
dr Idalia Polonińska - Młsza

Okres pracy w Klinice niektórych z wymienionych lekarzy wynosił jedynie od 1 roku do 2 lat.

W 1968 roku, po śmierci prof. Tadeusza Jankowskiego, kierownikiem Kliniki został jego uczeń : prof. dr med. Józef Zalewski. W latach 1970- 1981 pełnił on funkcję Dyrektora Instytutu Chirurgii utworzonego z istniejących w Akademii Medycznej obu klinik chirurgicznych. W tym czasie wyodrębniono jako samodzielne jednostki organizacyjne: Klinikę Ortopedii, Klinikę Torakochirurgii, Klinikę Urologii oraz Zakład Anestezjologii.

W 1978 roku II Klinika Chirurgiczna zmieniła nazwę na : „Klinika Chirurgii Gastroenterologicznej”, co odzwierciedlało jej główny profil specjalności. Baza łóżkowa Kliniki uległa uszczupleniu do 35 łóżek, a liczba zatrudnionych lekarzy została zmniejszona. Kadre Kliniki stanowili wówczas oraz w kolejnych dziesięcioleciach następujący lekarze:

prof. Józef Zalewski
prof. Eugeniusz Bernacki
dr hab. Henryk Dadan
dr hab. Andrzej Klepacki
dr Roman Bandurski
dr Włodzimierz Markiewicz
dr Wojciech Michaik
dr Leszek Andrzejewski
dr Edwin Szeląg
dr Piotr Truszkowski
dr Bogdan Zalewski
dr Zbigniew Kamocki
dr Bogna Okulczyk
dr Wojciech Stodki
dr Wojciech Tolwiński
dr Dariusz Cepowicz
dr Mariusz Gryko
dr Piotr Myśliwiec
dr Adam Kukliński

W Klinice leczono rocznie 900-1000 chorych, z tego 750-850 było operowanych. Działalność naukowa dotyczyła głównie patologii chorób nowotworowych przewodu pokarmowego, w tym głównie: żołądka, jelita grubego, dróg żółciowych i trzustki. Spośród nowoczesnych metod postępowania chirurgicznego wprowadzonych w tym okresie należy wymienić:

Śródoperacyjne wżernikowanie dróg żółciowych.

Chirurgiczne leczenie kalectwa żółciowego.

Chirurgiczne leczenie ciężkiego, krwotoczno- martwiczego zapalenia trzustki metodą „otwartego brzucha”.

Chirurgiczne leczenie nowotworów przewodu pokarmowego z użyciem szwów mechanicznych.

Wprowadzenie laparoskopii już na początku lat 90-tych.

Dorobek naukowy Kliniki z tego okresu czasu stanowi około 500 publikacji i doniesień z zakresu chirurgii gastroenterologicznej, które ukazały się w różnych czasopiśmiech lekarskich. Przez wiele lat były prowadzone w Klinice badania naukowe objęte programami resortowymi i rządowymi. Pracownicy Kliniki brali aktywny udział w licznych ogólnopolskich i międzynarodowych zjazdach i sympozjach naukowych. Samodzielni pracownicy nauki opracowali ponad 80 recenzji prac doktorskich i habilitacyjnych oraz oceny dorobku naukowego kandydatów na stopień profesora. Byli także autorami licznych rozdziałów w podręcznikach z zakresu chirurgii.

Działalność dydaktyczna Kliniki obejmowała zarówno szkolenie przed i podyplomowe jak również prowadzenie specjalizacji z zakresu chirurgii ogólnej.

W ramach szkolenia przed-dyplomowego w Klinice prowadzone były zajęcia w formie ćwiczeń, seminariów oraz wykładów ze studentami wydziałów: leńskiego z oddziałem stomatologii, farmacji, pielęgniarstwa.

Szkolenie podyplomowe obejmowało liczne kursy specjalizacyjne z zakresu chirurgii gastroenterologicznej, w których uczestniczyło rocznie od kilkunastu do kilkudziesięciu lekarzy.

Pracownicy Kliniki brali również czynny udział w kursach prowadzonych przez inne jednostki organizacyjne Akademii Medycznej. W tym okresie w Klinice ponad 80 lekarzy uzyskało I lub II stopień specjalizacji z zakresu chirurgii ogólnej. Szkolenie prowadzone przez lekarzy Kliniki obejmowało również posiedzenia Białostockiego Oddziału Towarzystwa Chirurgów Polskich. Samodzielni pracownicy naukowi Kliniki brali aktywny udział w życiu Białostockiego Oddziału Towarzystwa Chirurgów Polskich będąc przez wiele lat przewodniczącymi lub członkami Zarządu Oddziału. W latach 1957-1959 Profesor Tadeusz Jankowski pełnił funkcję Prorektora do spraw klinicznych Białostockiej Akademii Medycznej, natomiast w latach 1991-1993 tę samą funkcję pełnił Profesor Andrzej Klepacki. W latach 60-tych i 70-tych Kierownik Kliniki był równocześnie Konsultantem Wojewódzkim w zakresie chirurgii ogólnej regionu północno-wschodniej Polski. Od 1996 roku po przejściu na emeryturę Profesora Józefa Zalewskiego kierownictwo Kliniki przejął Prof. dr hab. med. Zdzisław Piotrowski, uczeń Prof. Feliksa Oleńskiego i Prof. Antoniego Tolloczki, który kontynuował profil naukowy i dydaktyczny Kliniki.

W ciągu 52 lat działalności Kliniki 5 doktorów habilitowanych uzyskało tytuł profesora:

dr hab. med. Tadeusz Jankowski
dr hab. med. Józef Zalewski
dr hab. med. Eugeniusz Bernacki
dr hab. med. Andrzej Klepacki
dr hab. med. Zdzisław Piotrowski

Stopień doktora habilitowanego uzyskało 6 adiunktów:

Dr n. med. Adam Dowgird
Dr n. med. Stanisław Bednarzewski
Dr n. med. Eugeniusz Bernacki
Dr n. med. Józef Zalewski
Dr n. med. Henryk Dadan
Dr n. med. Andrzej Klepacki

Dwudziestu ośmiu asystentów w Klinice uzyskało stopień doktora nauk medycznych:

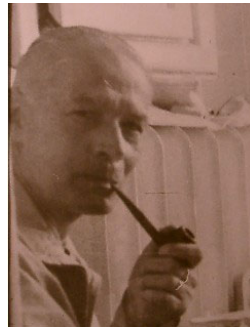
lek. med. Adam Dowgird
lek. med. Eugeniusz Bernacki
lek. med. Józef Zalewski
lek. med. Stanisław Sidorowicz
lek. med. Ludwik Ostrowski
lek. med. Adam Mroczek
lek. med. Piotr Podsiadły
lek. med. Jarosław Szmurlo
lek. med. Henryk Dadan
lek. med. Andrzej Klepacki
lek. med. Wacław Karkoszka
lek. med. Stanisław Sierko
lek. med. Marian Panek
lek. med. Krzysztof Kanigowski
lek. med. Jan Czerniawski
lek. med. Mieczysław Wasielica
lek. med. Andrzej Dąbrowski
lek. med. Lech Zaremba
lek. med. Włodzimierz Markiewicz
lek. med. Bogdan Zalewski
lek. med. Elżbieta Stankiewicz-Dziemianuk
lek. med. Zbigniew Kamocki
lek. med. Wojciech Stoki
lek. med. Wojciech Tolwiński
lek. med. Bogna Okulczyk
lek. med. Dariusz Cepowicz
lek. med. Mariusz Gryko
lek. med. Piotr Myśliwiec
lek. med. Roman Bandurski

W 2003 roku nazwa Kliniki została zmieniona na: „II Klinika Chirurgii Ogólnej i Gastroenterologicznej”, co oddaje jej pełny profil działalności.

Od 1 października 2004 roku obowiązki Kierownika II Kliniki pełni Dr hab. med. Bogusław Kędra, absolwent Wydziału Lekarskiego Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, uczeń Profesora Tadeusza Popieła.

Opracowała: dr med. Bogna Okulczyk

Prof. dr hab. Tadeusz Jankowski (1903-1967)

Profesor Tadeusz Jankowski urodził się 7 lutego 1903 roku w Warszawie. W 1921 roku ukończył państwowe gimnazjum im. Adama Mickiewicza w Warszawie. Następnie podjął studia medyczne na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Warszawskiego, które ukończył w 1928 roku. W 1929 roku ukończył Kurs Szkoły Podchorążych Sanitarnych Rezerwy. Pracę zawodową rozpoczął w 1929 w Zakładzie Anatomii Prawidłowej Uniwersytetu Warszawskiego, jednocześnie praktykując w Szpitalu Przemienienia Pańskiego na Oddziale Chirurgicznym pod kierownictwem doc. T. Butkiewicza. W latach 1938-1951 był ordynatorem Oddziału Chirurgicznego i dyrektorem Szpitala w Żyrardowie. W 1952 roku zorganizował i prowadził II Klinikę Chirurgiczną w Szczecinie. W latach 1952-1955 prowadził Oddział Chirurgiczny w Starachowicach będąc jednocześnie konsultantem do spraw chirurgii województwa kieleckiego. W 1955 roku został powołany na Kierownika II Katedry i Kliniki Chirurgicznej Akademii Medycznej w Białymstoku.

Profesor Tadeusz Jankowski od 1946 roku był członkiem Zarządu Głównego Towarzystwa Chirurgów Polskich oraz Międzynarodowego Towarzystwa Chirurgów. Od 1958 roku pełnił funkcję członka Komisji Chirurgicznej Rady Naukowej Ministra Zdrowia. W 1952 roku za zasługi dla chirurgii polskiej został odznaczony Srebrnym Krzyżem

Zasługi. Jego działalność i zasługi w dziedzinie chirurgii wykraczały poza granice kraju. Polska chirurgia zawiądzca mu przede wszystkim wprowadzenie do codziennej praktyki klinicznej nowoczesnej diagnostyki i chirurgii dróg żółciowych i trzustki. Opublikowane prace i doświadczenie kliniczne Profesora Tadeusza Jankowskiego stanowiły w tym okresie podstawę polskiej chirurgii schorzeń wątroby, dróg żółciowych oraz trzustki. Dorobek naukowy Profesora znalazł odzwierciedlenie w najbardziej cennych publikacjach z zakresu chirurgii przewodu pokarmowego, nowotworów oraz chirurgii doświadczalnej:

1962 r - monografia: „, Choroby trzustki”
1962r - publikacje: „, Dynamika kikuta dwunastnicy i pętlę doprowadzającej w przebiegu pooperacyjnym po resekcji żołądka”

„, Odsysanie dwunastnicy jako sposób zabezpieczenia niepewnego kikuta dwunastnicy w trudnej resekcji żołądka”

1963r- publikacje: „, Chirurgiczne leczenie żółtaczki”

„, Prześkorna cholangiografia przezwątrobowa w różnicowaniu żółtaczki”

1965r- publikacja „, Kliniczne znaczenie niektórych wrodzonych wad pozawątrobowych dróg żółciowych”

1967r - rozdziały dotyczące chirurgii dróg żółciowych i wątroby oraz trzustki w podręczniku „, Chirurgia Kliniczna” pod redakcją J. Nielubowicza i W. Rudowskiego.

Profesor Tadeusz Jankowski wyszkolił wielu chirurgów polskich. Pod jego opieką 4 chirurgów uzyskało stopień doktora habilitowanego.

Profesor Tadeusz Jankowski zmarł 14 sierpnia 1967 roku w Białymstoku po ciężkiej chorobie nowotworowej. We wspomnieniach uczniów pozostał przykładem doskonałego operatora i budzącego szacunek szefa, a przede wszystkim oddanego pacjentom lekarza i humanisty.

Prof. dr hab. Józef Marian Zalewski (1926-2000)

Profesor Józef M. Zalewski urodził się 14 marca 1926 roku we wsi Sulim w powiecie Kolno. Szkołę powszechną ukończył 1939 roku. Gimnazjum i liceum ogólnokształcące ukończył uzyskując maturę w 1947 roku. W tym samym roku rozpoczął studia na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Warszawskiego. Dyplom lekarza uzyskał w 1952 roku. Od razu po studiach rozpoczął pracę w Katedrze i Klinice Chirurgicznej AM w Białymstoku pod kierownictwem Profesora Feliksa Oleńskiego. Po reorganizacji katedry w 1954 roku został asystentem II Kliniki Chirurgicznej, której kierownikiem był Profesor Tadeusz Jankowski. W 1955 roku uzyskał I stopień, a w 1959 roku II stopień specjalizacji z zakresu chirurgii ogólnej. Stopień doktora medycyny otrzymał w 1961 roku na podstawie pracy p.t.: „, Leczenie ropniaków

opłucnej w świetle badań czynnościowych narządu oddechowego". W 1963 roku został adiunktem, a w 1967 roku uzyskał stopień doktora habilitowanego na podstawie rozprawy p.t.: „Dotętnicza chemioterapia nieoperacyjnych raków płuc, pęcherza moczowego i wątroby z jednoczesnym stosowaniem z dala kierowanych zacisków naczyniowych." W swojej karierze odbył kilka naukowych staży zagranicznych (Wielka Brytania, Szwecja, Dania).
Po śmierci profesora T. Jankowskiego w 1968 roku przejął kierownictwo II Kliniki Chirurgii Ogólnej, którą prowadził do 1996 roku.

W 1977 roku uzyskał stopień profesora nadzwyczajnego, a w 1987 roku profesora zwyczajnego Akademii Medycznej w Białymstoku.

W latach 1976-1992 Profesor Józef Zalewski był członkiem Zarządu Głównego Towarzystwa Chirurgów Polskich, a w latach 1984-1992 członkiem Kolegium Redakcyjnego Polskiego Przeglądu Chirurgicznego, zaś od 1968 do 1974 roku - konsultantem wojewódzkim do spraw chirurgii województwa białostockiego.

W latach 1975-1982 Profesor Józef M. Zalewski był konsultantem regionalnym do spraw chirurgii ogólnej województwa białostockiego, łomżyńskiego, suwalskiego i olsztyńskiego.

Za całokształt pracy zawodowej został odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Odrodzenia Polski, Krzyżem Kawalerskim i Oficerskim Odrodzenia Polski, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, odznaką Zasłużony Lekarz i Zasłużony Nauczyciel.

Profesor był członkiem wielu Towarzystw Naukowych, między innymi: Towarzystwa Chirurgów Polskich i Międzynarodowego Towarzystwa Chirurgicznego, Polskiego Towarzystwa Gastroenterologicznego, Polskiego Towarzystwa Żywienia Poza i Dojelitowego, Polskiego Towarzystwa Lekarskiego. Uczestniczył w licznych zjazdach i kongresach krajowych i zagranicznych.

Profesor Józef Zalewski był promotorem kilkunastu rozpraw doktorskich i opiekunem dwóch przewodów habilitacyjnych. Dorobek naukowy Profesora Józef Zalewskiego obejmuje prace z dziedziny chirurgii płuc i opłucnej, chirurgicznego leczenia gruczny, chirurgii żołądka i dwunastnicy, chirurgii dróg żółciowych i wątroby, chirurgicznego leczenia ostrego zapalenia trzustki metodą „open abdomen" oraz chirurgii doświadczałnej. Był autorem i współautorem 157 publikacji i doniesień zjazdowych. W dorobku naukowym na szczególną uwagę zasługują następujące publikacje :

- „Prawie całkowite wycięcie trzustki w jej przewlekłym zapaleniu" (1979),
- „ Śródoperacyjna cholangiomenometria jako metoda pomocnicza w wyborze rodzaju operacji z powodu kamicy dróg żółciowych" (1979),
- „Śródoperacyjna cholangioskopia" (1979),
- „Operacje na brodawce Vatera w przewlekłym zapaleniu trzustki" (1980),
- „Powikłania związane z drenażem zewnętrznym przewodu żółciowego wspólnego" (1980), „Płukanie przewodu pokarmowego w przygotowaniu chorego do wżernikowania lub operacji jelita grubego" (1982),
- „ Miejscowe wycięcie raka odbytnicy jako jedna z metod paliatywnego leczenia wybranych chorych" (1983),
- „Żywienie parenteralne i enteralne w leczeniu ciężkiego, krwotoczno-martwiczego zapalenia trzustki" (1987),
- „Przeszczep śluzówki (mucosal graft) w operacyjnym leczeniu kalectwa żółciowego" (1987),
- „Chirurgiczne leczenie ropni trzustki metodą otwartego brzucha z uwzględnieniem odległych wyników" (1988).

Wolny czas poświęcał turystyce górskiej, lekturze książek historycznych, pracy społecznej w Towarzystwie Wiedzy Powszechnej i pracy ogrodniczej na własnej działce.

Profesor Józef Zalewski zmarł 27 marca 2000 roku. Pozostanie w pamięci jako doskonały, wszechstronny i zawsze opany operator, wymagający a jednocześnie sprawiedliwy wobec swoich uczniów szef, zawsze gotów na poświęcenie swojego czasu dla dobra chorych, wspaniały nauczyciel chirurgii.

Prof. dr hab. Eugeniusz Bernacki (1919-1997)

Profesor Eugeniusz Bernacki urodził się na Białostocczyźnie w rodzinie chłopskiej. Studiował na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej w Warszawie. Już jako student prowadził sekcję wydawniczą Kola Medyków, wydając skrypty i podręczniki dla studentów. Następnie objął funkcję kierownika Ogólnopolskiego Związku Akademickich Kół Służby Zdrowia. Dyplom lekarza medycyny uzyskał w 1951r. po czym powrócił do Białegostoku by podjąć pracę jako chirurg w Państwowym Szpitalu Klinicznym. Pracę naukowo-dydaktyczną rozpoczął w 1955r. w II Katedrze i Klinice Chirurgii Akademii Medycznej w Białymstoku jako asystent. II stopień specjalizacji w dziedzinie chirurgii ogólnej Eugeniusz Bernacki uzyskał w 1958r. Stopień naukowy doktora nauk medycznych uzyskał w 1961r. na podstawie rozprawy pt. „Badania nad hemodynamiką krwawienia z górnego odcinka przewodu pokarmowego" Funkcję adiunkta pełnił w latach 1963-1969. Pracę habilitacyjną pt „Badania nad hipokalcemią w ostrym zapaleniu trzustki" przygotował w 1969r. pod kierunkiem Prof. Tadeusza Jankowskiego.

Dalsze lata pracy Profesora Bernackiego były związane z Kliniką Chirurgii Gastroenterologicznej powstałej po reorganizacji Instytutu Chirurgii. W 1973r. został także zastępcą dyrektora tego Instytutu, a po jego rozwiązaniu - zastępcą ordynatora -kierownika Kliniki. Funkcję

te pełnił aż do przejścia na emeryturę w 1991r. W 1980r. uchwałą Rady Państwa Eugeniusz Bernacki otrzymał tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego.

Profesor Bernacki odbywał szkolenia w Instytucie Onkologii w Warszawie (3 miesiące w 1958r.), New Britain Surgery Hospital w USA (3 miesiące w 1962r.), w Klinice Chirurgicznej w Hradec Kralowe w Czechosłowacji (2 tygodnie w 1976r.). Był członkiem Société Internationale de Chirurgie oraz European Society for Surgical Research.

Był bardzo zaangażowanym nauczycielem. Poznornie „groźny profesor" potrafił być jednocześnie miły i dowcipny, zachowując pełen optymizm w najtrudniejszych sytuacjach. Był wielokrotnie nagradzany przez Rektora Akademii Medycznej w Białymstoku za działalność dydaktyczną. Brał również czynny udział w szkoleniu podyplomowym chirurgów, organizując szereg kursów, wykładów i zajęć praktycznych. Piastował wielokrotnie stanowiska kierownicze w Radach Pedagogicznych, Komisjach Senackich, Towarzystwie Chirurgów Polskich, jako jego wiceprezesa Przewodniczącą oraz w Okręgowej Komisji Kontroli Zawodowej. Przez wiele lat był członkiem Komisji Terapii i Chirurgii Doświadczałnej Polskiej Akademii Nauk. Był także promotorem 2 i recenzentem 5 prac doktorskich.

Profesor Bernacki zapisał się w Kronikach Uczelni jako wybitny naukowiec. Jego dorobek naukowy obejmuje ponad 130 prac doświadczalnych, klinicznych i poglądowych, opublikowanych w czasopiśmie krajowych i zagranicznych.

Zainteresowania naukowe Profesora były bardzo rozległe: od hipotermii, przez powikłania choroby wrzodowej, po chirurgię dróg żółciowych, trzustki i jelita grubego, a nawet tak wydawałoby się odległych zagadnień, jak problematyka chirurgii klatki piersiowej.

Eugeniusz Bernacki zgłębiał patofizjologię, rozpoznanie i leczenie chirurgiczne powikłań choroby wrzodowej żołądka i dwunastnicy. W cyklu prac doświadczalnych i klinicznych przedstawił dane dotyczące oceny ciężkości krwotoku i rezerwy chorego w przebiegu krwawienia, a także cenne spostrzeżenia na temat zmienności w składzie białek krwi. Opracował praktyczny test określający nasilenie krwawienia wewnętrznego na podstawie zanikania z krwi wstrzykniętego dożylnie błękitu Evansa. Jako pierwszy w Polsce opisał resekcję odcinkową żołądka z pozostawieniem odźwiernika w chorobie wrzodowej. Proponował też żywienie dojelitowe przez dren przeprowadzony przez żołądek do dwunastnicy w rozległych naciekach zapalnych.

Profesor Bernacki interesował się zasadnością doraźnej operacji pęcherzyka żółciowego w przebiegu jego ostrego zapalenia. Opiswał wartość i technikę wykonywania cholangiografii śródoperacyjnej, drenażu przewodu żółciowego wspólnego sposobem Kehra, oddwunastniczej plastyki zwieracza Oddiego oraz metody Lamiego w leczeniu kamicy resztkowej. Przytaczał różne sposoby postępowania w kalectwie dróg żółciowych, między innymi z zastosowaniem pętli Roux. Szczególnie cenna jest praca z 1976r. na temat budowy i czynności zwieracza Oddiego.

Szereg publikacji Profesora dotyczy trzustki, zarówno jej fizjologii i dobowego rytmu wydzielania, jak też patogenety, rozpoznawania i leczenia ostrego zapalenia trzustki. Szczególną uwagę poświęcił zmianom w narządach wewnętrznych w przebiegu tego schorzenia, głównie w: nerkach, wątrobie, gruczołach tarczycy i płucach. Podkreślał znaczenie uszkodzenia naczyń przedwłosowatych i włosowatych w patogenie powikłań ostrego zapalenia trzustki. Zgłębiał też tematykę zaburzeń gospodarki wapniowo-fosforanowej w omawianej chorobie, opisał złożoną patogenetę hipokalcemii, w której ważną rolę odgrywają przytarczycy. Opracował test rozpoznawczy ostrego zapalenia trzustki, jakim jest hiperfosfatemia. Proponował przyjęcie dodatkowych objawów otrzewnowych, hiperfosfaturii oraz zmian mikroskopowych w moczu jako kryteriów wdrożenia leczenia operacyjnego.

Po przejściu na emeryturę Profesor Bernacki opracował i opublikował szereg prac na temat lekarzy i szpitali Białostocczyzny, chroniąc od zapomnienia wielu zasłużonych medyków. Przedwczesna śmierć przeszkodziła mu w kontynuacji tego dzieła.

O zasługach Eugeniusza Bernackiego świadczą zdobyte odznaczenia, wśród których są: liczne Nagrody Naukowe Rektora Akademii Medycznej w Białymstoku, Odznaka za Wzorcową Pracę w Służbie Zdrowia, Złoty Krzyż Zasługi, Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Krzyż Partyzancki, Medal Zwycięstwa i Wolności, Srebro, Złota i Honorowa Odznaka Zasłużony Białostocczyźnie oraz wiele innych.

Ci, którzy mieli szczęście znać Profesora, będą wspominać jego niepożytą energię naukową, kliniczną i dydaktyczną, ciągłe dążenie do poznania prawdy o złożonych procesach tocących się w ludzkim ciele oraz nieposkromioną chęć udoskonalenia, a przynajmniej usystematyzowania wszystkiego, czym się zajmował. Eugeniusz Bernacki pozostanie w pamięci jako jeden z czołowych powojennych chirurgów Białostocczyzny, postać niezwykle barwna, wybitny, prawy i szlachetny, a jednocześnie bardzo skromny człowiek - „legenda".

Prof. dr hab. med. Zdzisław Marian Piotrowski

- Urodzony 10 grudnia 1933r., w Białymstoku
- Absolwent AM w Białymstoku - 1958r. Stopień doktora nauk medycznych uzyskał w 1973r., doktora habilitowanego nauk medycznych od 1987r., profesor (tytuł) od 1996r..
- Miejsce pracy: Akademia Medyczna w Białymstoku: w latach 1955-

1959 asystent w Zakładzie Mikrobiologii, zaś od 1959r. do 1969r. starszy asystent, adiunkt i docent w I Klinice Chirurgii Ogólnej. Od 1.10.1969r. do 30.09.2004r. Kierownik II Kliniki Chirurgii Ogólnej i Gastroenterologicznej (obecnie na emeryturze)
- Główne kierunki działalności naukowej i specjalności: chirurgia gruczołu tarczowego, trzustki, wczesne wykrywanie i leczenie raka żołądka i jelita grubego, zaburzenia krzepnięcia krwi, żywienie poza- i dojelitowe chorych chirurgicznych.
Publikacje: Opublikował 170 prac, między innymi:
- Tissue plasminogen activator and urokinase inhibitor in the tissue of neutral and hyperthyroid goiter (współautor) Folia Haematol., 1990, 117, 37.
- Badania nad aktywnością fibryny w tkankach raka trzustki (współautor). Pol. Przegl. Chir., 1998, 70, 478.
- Tissue factor dependent local fibrin formation in pancreatic cancer (współautor). East-West Exchange in Surgery -IV Japan 1998, 30

- Miejscowe pobudzenie krzepnięcia krwi w tkance raka trzustki w przewlekłym zapaleniu (współautor). Pol. Merkurusz Lekarski, 1998, 5, 63.
- Localization of blood coagulation factors in situ pancreatic carcinoma (współautor). Thromb. Haemost., 2001, 86, 1416
- Zachowanie się kwasu chinolinowego w doświadczalnym ostrym zapaleniu trzustki (współautor). Pol. Przegl. Chir., 2002, 74, 393.
- Evaluation of K-RAS gene in colorectal cancer (współautor). Folia Histochemica et Cytobiologia, 2003, 41, 97.
- Współautor pierwszych w Polsce badań dotyczących mechanizmów krzepnięcia krwi in situ w raku i przewlekłym zapaleniu trzustki. Przeprowadził też kompleksowe badania układu krzepnięcia i fibrynolizy krwi w chorobach trzustki.
- Wypromował 4 doktorów medycyny
- Najważniejsze wyróżnienia: Nagroda Naukowa Indywidualna III stopnia (1988r.) oraz zespołowa II stopnia (1991) Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej
- Odnaczenia: Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Złoty Krzyż Zasługi, Medal Komisji Edukacji Narodowej, Honorowa Odznaka „Za Wzorową Pracę w Służbie Zdrowia”, Srebrna Odznaka „Zasłużony Białostoczczyźnie”
- Przynależność do organizacji naukowych: Towarzystwo Chirurgów Polskich, Polskie Towarzystwo Chirurgii Onkologicznej, Polskie Towarzystwo Endokrynologiczne - Sekcja Chirurgii, Polskie Towarzystwo Gastroenterologii, Polskie Towarzystwo Żywienia Poza- i Dojelitowego, Polsko-Francuskie Towarzystwo Angiologiczne.
- Inna działalność: Przedstawiciel Akademii Medycznej w Białymstoku w Krajowej Radzie Egzaminów Medycznych (1991-1993), członek Senackiej Komisji Bioetyki do spraw Badań Naukowych (1996-2002) i innych Senackich Komisji, Rzecznik Dyscyplinary do spraw nauczycieli akademickich Akademii Medycznej w Białymstoku (1996-1999).

Prof dr hab. med. Andrzej Kłepacki (1938- 1993)

Professor Andrzej Kłepacki urodził się 26 marca 1938 roku w Ostrowi Mazowieckiej. Szkołę podstawową ukończył w 1950 roku. Liceum ogólnokształcące ukończył w Elku, uzyskując świadectwo dojrzałości w 1954 roku. W latach 1955-1960 dalszą naukę kontynuował na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej w Białymstoku, uzyskując dyplom lekarza w lutym 1963 roku. Staż podyplomowy odbył w Szpitalu Powiatowym w Grajewie. Od 1964 roku pracował w Przychodni Chirurgicznej w Białymstoku, a następnie w II Klinice Chirurgii Ogólnej AM w Białymstoku. W 1967 uzyskał I stopień specjalizacji z chirurgii ogólnej, a w 1972 roku został specjalistą II stopnia. Stopień doktora medycyny uzyskał w 1972 roku na podstawie rozprawy p.t.: „Wpływ niektórych leków (trasyol, parathormon, dekstran niskocząsteczkowy) na dynamikę ostrego zapalenia trzustki”. W 1984 roku na podstawie rozprawy habilitacyjnej pt.: „Operacyjne leczenie ostrego zapalenia trzustki w aspekcie powikłań w układzie oddechowym” uzyskał stopień doktora habilitowanego. W sierpniu 1989 roku został mianowany na stanowisko docenta, a w 23.01.1992 r. - profesora nadzwyczajnego. W 1990 roku został powołany na stanowisko Ordynatora Oddziału Chirurgii Onkologicznej Regionalnego Ośrodka Onkologicznego w Białymstoku, które pełnił do 1993 roku.

Professor Andrzej Kłepacki w 1991 roku został powołany na stanowisko Prorektora do spraw klinicznych Akademii Medycznej w Białymstoku, które piastował do śmierci w 1993 roku. Dnia 23.01.1992r.

Professor Andrzej Kłepacki był aktywnym członkiem wielu towarzystw naukowych, między innymi: Towarzystwa Chirurgów Polskich, Sekcji Onkologicznej, Torakochirurgicznej oraz Koloproktologicznej tego towarzystwa, Polskiego Towarzystwa Gastroenterologicznego oraz Polskiego Towarzystwa Lekarskiego.

Professor Kłepacki był wielokrotnie nagradzany za działalność naukową. Jego rozległy dorobek naukowy z zakresu nowotworów żołądka, jelita grubego, trzustki i dróg żółciowych oraz żywienia do- i pozajelitowego, obejmuje ponad 92 publikacji oraz wiele doniesień zjazdowych. Do ważniejszych należą:

- „Hamowanie fibrynolizy w ostrym martwiczym zapaleniu trzustki. Badania doświadczalne” (1971),
- „Przydatność badań gazometrycznych w rozpoznawaniu wczesnych powikłań płucnych w przebiegu ostrego zapalenia trzustki” (1979),
- „Operacyjne leczenie ostrego zapalenia trzustki” (1979),
- „Operacyjne leczenie ostrego zapalenia trzustki w aspekcie powikłań w układzie oddechowym” (1984),
- „Skójzarzone odżywianie pozajelitowe i dojelitowe jako skuteczny sposób żywienia w zwichnięciu odzwierni na tle choroby wrzodowej” (1991).

Professor Andrzej Kłepacki czynnie uczestniczył w szkoleniu specjalizacyjnym wielu lekarzy w regionie Białostoczczyzny. Pod jego kierownictwem 8 lekarzy uzyskało specjalizację II z zakresu chirurgii ogólnej.

Professor Andrzej Kłepacki zmarł przedwcześnie po długiej, ciężkiej chorobie w 1993 roku. Był człowiekiem niezwykłe koleżeńskim i otwartym. Kultura osobista i ujmujący sposób bycia zjednywały mu wielu przyjaciół. Pozostanie w naszej pamięci jako doskonale operator, wdrażający do praktyki chirurgicznej nowe metody leczenia.

Prof. dr hab. Henryk Dadan

Professor Henryk Dadan studiował na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej w Białymstoku w latach 1952-1959. Od IV roku studiów rozpoczął pracę jako wolontariusz w Oddziale Chirurgii Ogólnej Szpitala Wojewódzkiego, gdzie odbył również praktykę przeddyplomową. Dyplom Lekarza medycyny uzyskał w 1959 roku. Rozpoczął wówczas pracę w Miejskiej Poradni Chirurgicznej, a od 1960 do 1962 w Oddziale Chirurgii Ogólnej Szpitala Wojewódzkiego. W latach 1961-1963 pełnił jednocześnie funkcję Lekarza Jednostki Wojskowej K.B.W. w Białymstoku. W grudniu 1962 roku został asystentem II Kliniki Chirurgii Ogólnej w Białymstoku. Specjalizację I z zakresu chirurgii ogólnej uzyskał w 1963 roku, zaś II - w 1967 roku. W 1970 roku otrzymał stopień doktora nauk medycznych na podstawie pracy p.t.: „Leczenie resztkowej kamicy przewodowej metodą zachowawczą”. Od 1970 roku do 1986 roku pełnił funkcję adiunkta Kliniki Chirurgii Gastroenterologicznej AMB. W 1984 roku przeprowadził przewód habilitacyjny na podstawie pracy naukowej p.t.: „Chirurgiczne postępowanie w długotrwałej cholestazie zewnętrznej i wewnątrztrzewikowej skójzarzone z indukcją enzymatyczną wątroby w świetle badań doświadczalnych i klinicznych”. W 1986 roku został powołany na stanowisko Docenta, a w 1992 został mianowany Profesorem Nadzwyczajnym w Akademii Medycznej w Białymstoku. Od

1988 do przejścia na emeryturę w 1998 roku pełnił funkcję Zastępcy Ordynatora Kliniki Chirurgii Gastroenterologicznej.

Professor Henryk Dadan odbywał wielokrotne szkolenia w Warszawie (1963, 1965, 1967, 1968, 1992r.), a także w Belgradzie w 1976, w Kownie (1979, 1983, 1985), Grodnie w 1988, w Hamburgu w 1987r. Professor Dadan był powszechnie cenionym praktykiem. Już w roku 1975 wprowadził laparoskopię diagnostyczną do praktyki klinicznej, a w roku 1992 rozpowszechnił użycie szwu mechanicznego w chirurgii jelita grubego, żołądka i przelyku.

Professor Henryk Dadan był autorem i współautorem 124 prac naukowych opublikowanych w czasopiśmie krajowych i zagranicznych. Był promotorem 4 i recenzentem 2 przewodów doktorskich oraz jednej pracy magisterskiej. Opublikował m.in.:

- Jankowski T, Zalewski J, Dadan H. Aspiration of the duodenum after gastrectomy performed by Rydygier's method. Pol Przegl Chir. 1966 Apr;38(4):282-5
- Dadan H, Zalewski J. Conservative therapy of residual cholelithiasis. Dtsch Z Verdau Stoffwechself. 1970;30(1):95-7
- Dadan H, Bandurski R. Gastric perforation during acute gastrectasia. Wiad Lek. 1978 Oct 15;31(20):1465-7
- Dadan H, Danieluk-Gil I, Rejniak L, Zalewski J, Bandurski R. Morphological and histochemical changes in the liver of dogs with extrahepatic cholestasis treated by means of choledochoduodenostomy and hepatic artery denervation. Pol Przegl Chir. 1979 Sep;51(9):891-9
- Dadan H, Boron P, Szpakowicz T, Nowak H, Kurasz S, Zalewski J, Boron-Kaczmarek A, Bandurski R. Diagnostic value of preoperative laparoscopy in detection of neoplastic changes. Pol Przegl Chir. 1980 Apr;52(4):307-10
- Dadan H., Kamocki Z. Lithogenecity of bile in the pathogenesis of cholelithiasis. Roczn Akad Med Białymst. 1997;42(1):5-12
- Dadan H., Stocki W., Tolwiński W., Bandurski R., Okulczyk B., Cepowicz D. Stapling in difficult anastomoses of digestive tract. Videochirurgia 1996; 2: 54-57.

Dadan H., Cepowicz D., Kamocki Z., Zalewski B., Okulczyk B. Surgical treatment of prolapse of the rectum - evaluation of distant results. Roczniki Akademii Medycznej w Białymstoku 1996; 41: 505-514.

Profesor pracował czynnie w zakresie dydaktyki, prowadząc liczne kursy podyplomowe w zakresie chirurgii. Był kierownikiem specjalizacji 28 chirurgów. Kierował wieloma komisjami egzaminacyjnymi. W latach 1965-1992 był kierownikiem zespołu konsultacyjnego Przyklinicznych Poradni Chirurgicznych. Jako wykładowca chirurgii polowej pracował od 1962 do 1979 roku w Studium Wojskowym AMB. Pełnił wiele funkcji społecznych w Towarzystwie Chirurgów Polskich, Radzie Naukowej Instytutu Chirurgii, Urzędzie Wojewódzkim jako Zastępca Rzecznika Dobra Publicznego. Był członkiem wielu komisji senackich. Wielokrotnie otrzymywał nagrody Rektora oraz resortowe za osiągnięcia naukowe oraz dydaktyczno-wychowawcze a także liczne inne odznaczenia, m.in. Złoty Krzyż Zasługi.

[VI Podlaskie Dni Chirurgiczne](#) [Aktualności](#) [Kontakt](#) [Faq](#) [Menu główne](#)